

POVŲ DVARAS

*Įkepiantys gyvenimai: sielvartą
puslapis po puslapio keičia šviesi viltis.*

Emylia Hall

Hannah
Richell

baltos lankos

Hannah Richell

Povų dvaras

romanas

Iš anglų kalbos vertė Irma Šlekytė

baltos lankos

Pirma dalis

*Mana svaja tebuvo sapnas,
Tik sapnas, o dabar bundu,
Be galo nepatogiai, pailsusi, sena,
Tačiau vis tiek tikiu svaja.*

Christina Rossetti

Name, kaip šis, paprasta likti nepastebėtam. Žengiu atsargiai, nudelbęs akis, vengiu girgždančių laiptų ir išklibusių lentų, kurios mane išduotų. Žinoma, namo gyventojai užsiėmę savais reikalais, bėdomis ir troškimais – taip įnikę, kad nė nepastebi tokių kaip aš, pasislėpusių šešėliuose ir juos stebinčių.

Bet aš juos matau. Aš viską matau. Tai, ką leidžiama matyti, ir tai, kas užginta. Matau plykstelint žiebtuvėlio liepsną tamsiame kambaryje ir lūpų dažų žymes ant stiklinės. Pastebiu įspaudus pagalvėje ir kraujo dėmes ant patalynės. Pro mano akis nepraslysta vogčia mestas žvilgsnis, virpančios rankos, gniaužiami kumščiai ir nuo ašarų sudrėkusios nosinės.

Tereikia atidžiai pažvelgti ir pamatysi visas jų gyvenimo paslaptis.

Nes šitas namas turi akis.

Aš ir esu šio namo akys... Aš visada viską stebiu.

1 skyrius

Ji pabunda šiek tiek po vidurnakčio, sukaitusi, kojos išipynusios į antklodę. Kažkas svarbaus pažadino iš miego, išplėšė iš neramaus sapno. Ji guli lovoje, didžiuliame tyliame name, ir mėgina suprasti, kas tai. Šnaresys. Šnabždesiai.

Laukia, kol prisimins. Kambarį. Tai kambarys, pilnas medžių. Jų šakose šlamėjo vėjas, virpindamas lapus. Medžiai ją šaukė, traukdami savo naktinę dainą.

Nepaisydama savo senų nepaslankių sąnarių, ji lėtai išsluogia iš lovos. Iš slaptavietės paima puošnų žalvarinį raktą ir basa žengia į tamsų koridorių, tada, atsargiai statydama pėdas, prisi-laikydama dulkėtą turėklų, nulipa laiptais į vestibulį.

Iš po laukujų durų siūbteli skersvėjis ir šaltai nutvilko jos įkaitusią odą, grindų plytelėmis čiūžteli vienišas pageltęs lapas. Ji patraukia sunkų gobeleną į šoną, atrakina duris ir žingsniuoja ilgu koridoriumi, kol galiausiai sustoja prie uždarytų durų – šitas kambarys ją šaukė. Atsirėmusi į staktą atgauna kvapą, tuomet žengia per slenkstį.

Vis dar nėra tikra, ar miega, ar jau pabudo, kai vaikšto tarp medžių vilkėdama baltus naktinius marškinius, lyg vaiduoklis. Ją gaubia muskuso kvapas, eidama liečia lygią pilką tošį, pirštais vedžioja kamienų gumbus, pažįstamus lyg seni draugai. Virš galvos kybo tanki, kupli lapija. Tamsu, lieka tik įsivaizduoti vešlius

vainikus, švytinčius mėlyna, žalia ir aukso spalvomis. O akys – tos visa reginčios akys – seka kiekvieną jos žingsnį.

Ją apima nuovargis – dažnas pastarųjų dienų palydovas, – tad prisėda pasidavusi jam. Taip lengva panirti į prisiminimus. Vėl kyla pagunda pamiršti dabartį ir nuklysti į praeitį – išvysti pažįstamus veidus, vėl patirti mielas akimirkas. Ji klaidžioja atminties koridoriais. Atsitokėja tik išgirdusi veriantį klyksmą, šaižų lyg povo arba skausmo veriamos moters.

Ją gaubia tamsa, tiršta ir lipni, ir nežinia, ar ji tikra, ar atklydusi iš prisiminimų. Troškiamo ore tvyro aštrus kvapas. Naktiniai prilimpa prie prakaituotos odos. Jai bloga, jaučiasi it nesava. Tai netikra, pamano. Visa tai – netikra. Pranyko medžiai, šiugždantys lapai, budrios akys. Viską apgaubė tirštas dūmų ir suodžių debesys. Jai karšta, labai karšta, o juodi troškūs dūmai ritasi artyn.

Išsigandusi ir sutrikusi, ji parkrinta ant grindų ir keturpėsčia ropoja tolyn. Nejau tai vyksta iš tikrųjų? Gal ji tik įsivaizduoja girdinti balsą, kuris šaukia ją tamsoje?

– Liliana! Liliana, ar girdi mane?

Ji prasižioja, bet negali pratarti nė žodžio. Į pravirą burną plūsta dūmai, pripildo plaučius, atima balsą ir užgniaužia kvapą. Medžiai traška ir šnypščia. Iš viršaus pasipila oranžinės kibirkštys.

– Aš čia, – atsako ji. – Girdžiu tave.

Tačiau žodžiai pranyksta dusinančioje tamsoje kartu su ja.

2 skyrius

Trečią rytą Megė išsvirduliuoja iš naktinio klubo su dviem merginomis ir aukštu vyriškiu su dilbį apsvijusia gyvatės tatuiruote. Palyginti su karščiu angare ir elektroninės muzikos triukšmu, išėjęs į gatvę maloniai stebina tylą ir vėsus, gaivinantį orą. Megė pasitaiso drobinį krepšį, smunkantį nuo peties, ir grįžteli į naujuosius pažįstamus.

– Gal truputį pakviliokim?

– Ką siūlai? – paklausia vyriškis.

Timas? Džimas? Ji neprisimena.

– Paskui mane, – mesteli Megė ir nusiveda juos gatvele link Oksfordo gatvės žiburių.

Merginoms pinasi kojos, jos kryžtauja ir susikibusios seka iš paskos. Jie praeina pro visą parą dirbančias kebabines ir parduotuves, kurios vitrinoje stypso ryškiai rožiniai manekėnai, aprengti fetišistiniais apdaraais. Prie visą parą veikiančios maisto parduotuvės nuleidęs galvą sėdi benamis, priešais jį ant šaligatvio guli kartono lapas su užrašu, o prie kojų susirangęs rudas Australijos kelpių veislės šuva. Megė pastebi miesto centro kryptimi judantį geltoną taksį ir ištisia ranką. Ji ir vyriškis įsitaiso ant užpakalinės sėdynės, o merginos juokais susistumdo dėl priekinės.

– Į Klovelio paplūdimį, – nurodo Megė.

Vairuotojas sutinka jos žvilgsnį užpakalinio vaizdo veidrodėlyje, linkteli ir, padaręs staigų posūkį, veža juos tolyn nuo miesto centro, link rytinių priemiesčių.

– Į paplūdimį? – klausia vyriškis ir šiltu delnu brūkšteli Megei per vidinę šlaunies pusę. – Gal geriau grįžtam pas mane?

Jam nusišypsojus, skruostuose išryškėja duobutės. Megė papurto galvą.

– Noriu pamatyti vandenyną.

– Čia turbūt kažkurio mobilusis? – klausia šalia sėdinti mergina.

Megė įsiklauso. Iš rankinės gilumos sklinda tylus pypsėjimas – jos telefonas, neskambėjęs taip seniai, kad net spėjo pamiršti jo melodiją. Megė neatsiliepia, sutelkusi dėmesį žiūri į geltonas Bondajaus Džankšeno sankryžos šviesas, švilpiančias už lango, ir atkaklią vyriškio ranką ant kojos.

Taksi sustoja aikštelėje prie banglentininkų klubo. Megė nusiauna batus ir vedasi visus link uolėto kyšulio, įsirežusio į Ramųjį vandenyną. Pėdomis junta šaltus akmenis, uodžia druskingą orą. Vyriškis tiesiog lipa jai ant kulnų, o merginos seka jiems iš paskos kiek atsilikusios, juokdamosi ir klupinėdamos tamsoje. Griaudėja bangų mūša. Megė paslysta, bet palydovas akimoku ją sulaiko ir padeda atgauti pusiausvyrą. Jo rankos tvirtos ir sugrabusios – darbininko rankos.

– Iš kur tu? – paklausia jis, tada prisidega cigaretę ir užtraukęs paduoda Megei. Jie toliau palengva žingsniuoja nelygiu taku.

Ji užsitraukia ir grąžina cigaretę.

– Iš Anglijos.

– Supratau iš akcento. O iš kurio miesto?

– Tu nežinosi.

– Vis tiek pasakyk.

– Tai mažas miestelis, taškelis žemėlapy.

– Ir jis vadinasi?..

– Klaud Grinas.

Vyriškis papurto galvą.

– Ne, nežinau tokio.

– Tai esi toli nuo namų, – prisivijusi sako viena iš merginų.

– Toliau neįmanoma.

Megė suranda vietą, ne geresnę nei bet kuri kita, numeta krepšį ir eina iškyša, kol pasiekia skardžio kraštą, pažvelgia į juodą vandenį apačioje. Lūžtant aukštomis bangoms, tamsoje retkarčiais šmėkšteli balta puta.

– Ar jai viskas gerai? – nugirsta klausiant vieną iš merginų.

Megė ištiesia rankas į šalis ir pasvyra į priekį, leisdamą vėjui išlaikyti ją stačią.

– Sugrįžk, – nervingai juokdamasis paragina vyriškis, bet ji tik užsimerkia ir visiškai atsiduoda vėjui ir apačioje siaučiančiam vandenynui.

Dabar ji lyg paukštis, lyg žuvėdra, sklendžianti ore, laikoma vėjo. Kiek pastovi, kol sūrus oras nugairina odą, paskui uolėtu taku pasuka prie grupelės.

Kompanija sėdi ir ratu leidžia suktinukę. Sušalusi Megė prisėda šalia, prisitraukia kelius ir apsideja juos rankomis. Vyriškis užmeta ranką jai ant pečių, jam tarp pirštų vis dar smilksta cigaretė. Merginoms pasidaro nuobodu ir jos patraukia link stovėjimo aikštelėje mirguliuojančių šviesų, o Megė lieka sėdėti, įsmėigusi žvilgsnį į juodą riaumojančią jūrą.

– Taigi ko mes čia atvažiuom? – paklausia vyriškis.

Megė gūžteli pečiais.

– Man patinka jūra. Padeda užsimiršti. Be to, dar nenoriu grįžti į nakvynės namus. Vienas mano kambariokų knarkia kaip paršas.

– Na, gerai... Bet darosi šalta.

Jis užgesina cigaretę į akmenį ir pasilenkia pabučiuoti Mege; jam iš burnos trenkia tabaku ir alumi.

– Manau, reikia tave sušildyti, – priduria.

Jis nusmaukia palaidinės petnešėles jai nuo pečių, ir šaltas vėjas nutvilko Megei odą. Ji atsilošia, vyriškis toliau ją bučiuoja pirštais grabaliodamas sijono užtrauktuką. Megė pasuka galvą į vandenyną – horizonte ryškėja plonytis šviesos ruoželis. Ji dar nepasiruošusi rytui. Užsimerkia ir mėgina negalvoti apie nieką, panyra į dūžtančių į pakrantės uolas bangų ošimą ir užgulusio, spaudžiančio ją prie uolos nepažįstamojo judesių ritmą. Guli užsimerkusi, klausosi, kaip šniokščia bangos, ir jai atrodo, kad skęsta.

Megė pabunda viena, vyriškio nebėra, paplūdimyje tik ji ir porolė smalsių žuvėdrų, stypsančių už keleto žingsnių ir įtariai spoksančių į miegalę. Jos pečiai sustingę, o skruostas, kurį buvo pasidėjusi ant uolos, aplipęs smėliu. Pakrantės taku pasipila bėgikai, ritmingas jų sportinių batelių taukšėjimas primena tolimą būgnų garsą. Automobilių aikštelėje jai už nugaros dvi moterys spalvingais sportiniais drabužiais plepėdamos daro tempimo pratimus. Jų juokas skrodžia ryto ramybę. Stebėdama Sidnėjaus gyventojų rytinės mankštos ritualus, Megė pasijunta nevalyva ir paliegusi. Pasiima krepšį ir mintyse padėkoja vakaro palydovams, kad jos neapšvarino. Jei paskubės, spės nusiprausti po dušu iki savo paimos kavinėje.

Pakeliui į stovėjimo aikštelę krepšio dugne dar kartą tyliai sučirškia telefonas. Išsitraukusi jį pažvelgia į ekranėlį: NUMERIS NERODOMAS. Kyla pagunda ignoruoti skambutį, bet paskutinę akimirką smalsumas paima viršų.

– Klausau, – atsiliepia švokščiančiu balsu.

– Ar čia... Oberon? – ryšys trūkinėja, moteris kalba su akcentu, atrodo, kad balsas sklinda iš labai toli. – Alio... Megė Oberon?

– Taip, – atsako Megė, – tai aš.

Ji sunkiai nuryja seiles. Liežuvis sausas ir sunkus, smilkinuose tvinkčioja – tokios visada būna pagirios.

– Dėkui Dievui. Mano vardas Kat... Deivis. Skambinu iš... Bakingamšyro ligoninės... Mėginau... – moters žodžius pertraukia šnypštimas. Megė užsimerkia. Kažkur toli virš bangų suklykia žuvėdra, – su jumis susisiekti... Mege, ar girdite mane?

– Taip, girdžiu, – atsako mergina. – Klausau jūsų. Atleiskite, ryšys labai prastas.

– Skambinu dėl Lilianos. Lilianos Oberon.

Megė užsimerkia ir patylėjusi bando paklausti:

– Ar ji... Ar ji?..

– Ar jūs jos?..

– Ar jai viskas gerai?

– Artimiausia giminaitė?..

Jos kalba viena per kitą.

– Aš jos anūkė. Ar jai viskas gerai?

– Ar girdite mane, Mege? Ryšys siaubingas.

– Girdžiu jus. Sakykit, ar ji sveika? – paragina Megė, bet vietoj atsakymo girdi tik savo žodžius, aidu sugrįžtančius iš už tūkstančių mylių. – Sakykit, kas atsitiko Lilianai Oberon?

Hitrou oro uostu plūsta nesibaigiantis murzinas žmonių, lagaminų, išmetamųjų dujų, klykiančių kūdikių, ašarų ir šūksnių srautas. Ankstyvą rytą tarptautinių skrydžių atvykimo salės grūstyje laigo nekantrūs žvilgsniai, prie stiklo glaudžiasi laukiančiųjų veidai. Braudamasis pro pasitinkančiųjų būrį jautiesi lyg parodoje, kur visi žiūri į tave. Dvi mergaitės mojuoja, laikydamos iškeltą

plakatā SVEIKAS SUGRĪŽES, TĒTI, joms ūz nugarū nekantraudama nuo kojos ant kojos tryp̄cioja mama. Moteris su juoda burka apkabina auk̄stā raudantī vyr̄a. Pagyvenusi ponia susmukusi s̄di neigaliujū vēzimelyje, o jā apspit̄ artimieji energingai ūnekučiuojasi. Meḡes nelaukia niekas.

Per ilḡa skryd̄ī ī Sidn̄ejaus ī London̄ā ji net nesusn̄udo, bet vibruojantis Hitrou ekspresas jā ūzliūliuoja. Meḡe ūzsn̄usta, nunar̄inusi galv̄a ant krūtin̄es, ir visiškai atsiriboja nuo aplinkinio pasaulio, tod̄el̄ ne juokais īsiḡasta, kai konduktorius pažadina jā, purtydamas ūz peties, ir paskelbia, kad traukinys atvyko ī Padingtono stot̄i. Mieguista ji ūiaip ne taip susiranda metro ir nusigauna ī Merilbono stot̄i, paskui vienoje did̄ziosios sal̄es krautuv̄eliū nuperka puok̄st̄e raudonū tulpiū ir v̄el̄ susmunka jau kito traukinio kup̄e. ūis l̄etai vingiuoja pilkais Londono priemies̄iū rajonais, o ūzmiestyje įsib̄eḡēs padidina greit̄i.

Po pastarujū m̄enesiū, kupin̄ū kar̄ūcio ir ūviesos, gera pasinerti ī prislopintū rudū, pilkū ir žaliū atspalviū kraštovaizd̄i. Australijoje jai patiko daug kas: visada žydras dangus, raudona dirva, īšbal̄e ir apsilaupē kaučiukmed̄ziū kamienai ir mirgantys žali lapai. Ji pam̄ego loriniū papūḡeliū čir̄skim̄a ankstyv̄a ryt̄a ūz nakvyn̄es namū lango, auk̄stas cikadū natas kar̄ūciausiū dienos metu, māžyčius ūalto alaus bokalus ūžeigose, īū kaviniū plūstantī kavos aromatā, tai, kaip sūrus vanduo ir saul̄e nubūčiuoja jai pečius. Kiekvien̄a skirtum̄a su tėvyne ji prīem̄e kaip akivaizdū įrodym̄a, kad nuo namū jā skiria tūkstan̄čiai kilometrū ir atitolina nuo vietū, pažym̄etū jos klaidomis. Tačiau nors sukor̄e tūkstan̄čius myliū, daug visko patyr̄e ir susipažino su daugybe žmoniū, ūirdimi vis tiek juto esanti ta pati Meḡe, beveik prieš metus īšvykusi ī Anglijos.

Nors ligonin̄es koridoriai primena labirint̄a, o nuo tokioms įstai-goms būdingo virtū daržoviū ir sterilizavimo priemoniū kvapo

svaigsta galva, dar nespėjusi apsiprasti su laiko skirtumu Megė greitai suranda slaugos skyrių. Paviršutiniškai kvėpuodama, ji prieina prie registratūros, prisistato vyresniajai medicinos seseriai ir paprašo leidimo palikti kuprinę registratūroje.

– Štai ten, – pasako seselė, rodydama į tolimiausią lovą palatoje. – Dabar ponio Oberon ilsisi, bet jūs galite prisėsti šalia ir palaukti. Dėl vaistų ji labai mieguista.

Megė, priblokšta senelės išvaizdos, stovi kojūgalyje ir žiūri į ją. Moters veidas išbalęs, žandikaulis per miegus atvipeš, odos paviršiuje matyti ryškios mėlynos venos, lūpos sausos ir suskeldėjusios, ant dešiniojo smilkinio užklijuotas pleistras, o į ranką įvesta kaniulė. Žili plaukai, visada tvarkingai sušukuoti ir suimti į kuodą, dabar išdrikę ant pečių.

– Galiu pamerkti, – pasiūlo seselė, rodydama į tulpes merginos rankose.

– Dėkoju.

Megė prisitraukia plastikinę kėdę arčiau lovos ir atsisėda, sutraškindama palaikį kėdės karkasą. Liliana susiraukia ir sumurma kažką per miegus. Žiūrėdama į ją, Megė junta širdgėlą.

– Senele, čia aš, Megė, – ištaria ir paima Lilianai už rankos, o toji pramerkia akis ir pažvelgia į anūkę. – Čia Megė, – pakartoja mergina.

Senelė keletą akimirų žiūri į ją, paskui nusisuka į langą.

– Kaip jautiesi? Gal ko nors norėtum?

Liliana tyli.

– Gal nori atsigerti?

Megė nesupranta, ar galvos krestelėjimas reiškia sutikimą, bet, norėdama būti paslaugi, įpila vandens iš plastikinio ąsočio, spusteli mygtuką, kad viršutinė lovos dalis truputį pakiltų, ir priglaudžia puodelį senelei prie lūpų.

Liliana klusniai nuryja keletą gurkšnių ir vėl padeda galvą ant pagalvės.